

Handläggare: Ariane Andersson
Telefon: 08-508 14 535

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Underlag till budget för 2009 med inriktning 2010 och 2011

Förslag till beslut

Förvaltningens underlag för budget 2009 med inriktning 2010 och 2011 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Ekonomichef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnderna ska varje år besluta om ett treårigt planeringsdokument, som ska utgå från analyser av omvärldsförändringar och den egna verksamheten. Förvaltningen lämnar i detta ärende sitt förslag till "Underlag för budget 2009 med inriktning 2010 och 2011". Perioden kommer att präglas av flera nybyggnationer och därmed av en ökande befolkning. I förslaget betonar förvaltningen därför att det behöver skapas fler förskolor och gruppboheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Samtidigt kan det bli aktuellt med omstruktureringar inom äldreomsorgen till följd av ett minskat antal äldre. Individ- och familjeomsorgen kommer att fortsätta satsa på att utveckla öppenvården. Ekonomiskt bistånd planerar att prioritera arbetet med klienter som har långa bidragstider.

Ärendets beredning

Ekonomiavdelningen har berett ärendet i samarbete med övriga avdelningar. Till grund för dokumentet ligger, förutom analyser av utgångsläget och förväntade omvärldsförändringar, bland annat stadens gemensamma "Vision 2030" och den lokala utvecklingsstrategin som stadsdelsnämnden beslutade om i januari år 2008.

Förvaltningen kommer att informera de fackliga organisationerna om ärendet den 8 april och förhandla ärendet den 15 april. Handikapp- och pensionärsråden kommer att behandla ärendet den 17 respektive den 18 april.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inledningsvis redovisas de satsningar som förvaltningen anser behöver prioriteras utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Staden ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företag och besök

- Utveckla samarbetet med det lokala näringslivet bland annat genom ett företagarråd.
- Utveckla samarbetet med föreningar som bedriver verksamhet med inriktning på barn, ungdomar, äldre och funktionshindrade samt missbruk.
- Utveckla det brottsförebyggande arbetet bland annat genom det brottsförebyggande rådet.
- I samarbete med trafik- och renhållningsnämnden, Stockholms Lokaltrafik (SL) och lokala näringsidkare skapa en funktionell miljö på Gullmarsplan och i Högdalens centrum.
- Öka tillgängligheten och tryggheten i parker och på gångvägar.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

- Ge våra utförarenheter ett aktivt stöd för att knoppa av verksamheter.
- Upphandla all verksamhet som inte är myndighetsutövande, av strategisk karaktär eller redan omfattas av ett kundvalssystem.
- Ge en god och allsidig information om både kommunala och privata verksamheter i stadsdelsområdet.
- Fortsätta utbyggnaden av förskolor för att uppfylla barnomsorgsgarantin.
- Fortsätta satsningen på barns språkutveckling och kommunikativa förmåga.
- Öka andelen förskollärare.
- Utveckla samarbetet mellan fritid, skola och socialtjänst.
- Motverka hemlöshet utifrån tak-över-huvudet-garantin.
- Utveckla evidensbaserade metoder i arbetet med socialt utsatta barn och ungdomar.
- Fortsätta utveckla formerna för inflytande i den dagliga vården och omsorgen.
- Fortsätta utveckla formerna för bra kost, matsituation och utevistelse för äldre.
- Fortsätta utbyggnaden av gruppboheter för personer med funktionsnedsättning.
- Anpassa daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning till målgruppens behov.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

- Skapa förutsättningar för arbete i stället för ekonomiskt bistånd.
- Utveckla stadens lednings- och kvalitetssystem i alla våra verksamheter.

Nämndens verksamhetsområde

Befolkningsutvecklingen är ett ingångsvärde för planeringen inom förvaltningens alla verksamhetsområden. Befolkningen förväntas öka konstant i Enskede-Årsta-Vantör under treårsperioden och de därpå följande åren. Befolkningen kommer att ha ökat med sex procent år 2016 jämfört med år 2008. Ökningen förväntas ske i alla åldersgrupper, utom i grupperna 1 år och yngre, 16-19 år och 80 år och äldre. (Se tabell 1.)

Tabell 1. Prognos över befolkningsutvecklingen i Enskede-Årsta-Vantör					
	2008	2009	2010	2011	2016
<1 år	1 307	1 304	1 304	1 305	1 241
1-5 år	5 505	5 631	5 712	5 822	5 679
6-15 år	8 602	8 627	8 718	8 850	9 824
16-19 år	3 985	3 995	4 011	3 980	3 671
20-64 år	55 070	55 841	56 700	57 472	59 772
65-79 år	6 943	6 925	6 983	7 117	7 933
80 år -	5 027	4 838	4 682	4 506	3 616
Totalt	86 439	87 161	88111	89 052	91 735

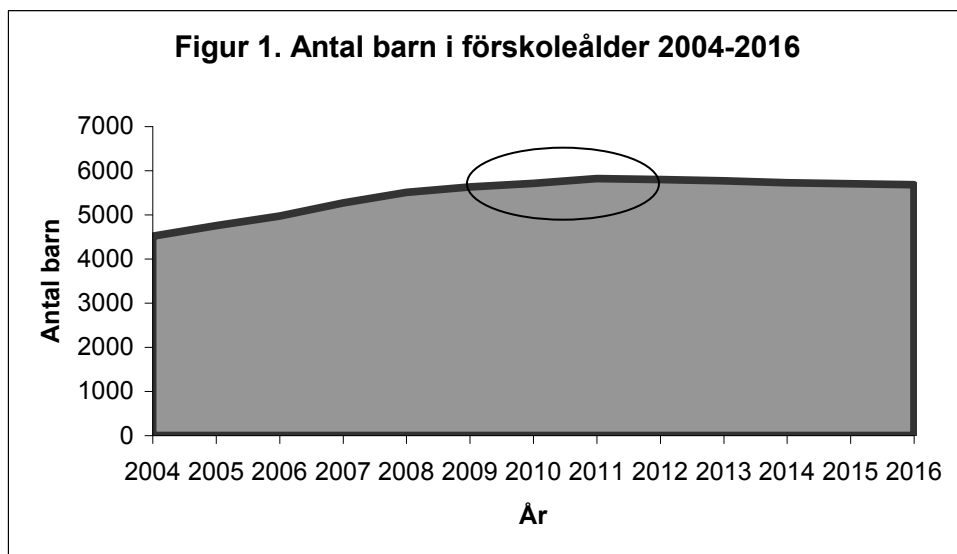
Källa: Utrednings- och statistikkontoret.

Befolkningen beräknas öka i alla stadsdelar inom området. Den största ökningen förväntas i den nybyggda stadsdelen Blåsut. Rågsved och Årsta är andra stadsdelar som kommer att ha en jämförelsevis stor ökning.

Förskola

Under treårsperioden kommer fler förskolor att byggas. Förvaltningen kommer därmed ha ett fortsatt behov av att rekrytera personal. Förvaltningen ser även framöver svårigheter med att öka andelen förskollärare.

Antalet barn i förskoleålder fortsätter att öka under treårsperioden. Vid utgången av treårsperioden avtar dock den konstanta ökningen som har varit under de senaste åren. (Se figur 1 nedan.) De största ökningarna förväntas i stadsdelarna Bandhagen, Blåsut, Högdalen och Johanneshov.

Källa: Utrednings- och statistikkontoret. Faktiska siffror för år 2004-2006, prognos för år 2007-2016.

I början av februari 2008 var 2 855 barn inskrivna i förskolor som drivs av förvaltningen och 1 500 barn inskrivna i förskolor i annan regi. Detta motsvarar tillsammans 79 procent av det totala antalet barn i förskoleålder i Enskede-Årsta-Vantör. Under år 2007 var måluppfyllelsen god med den här kapaciteten. Förvaltningen kunde uppfylla barnomsorgsgarantin. Målet om att begränsa antalet barn i förskolans barngrupper till 14 respektive 18 barn nåddes vid alla avdelningar utom sju. Det senare förklaras av överlappningar i samband med att barn slutar inom förskolan. Vidare blev merparten av föräldrarna erbjudna barnomsorgsplatser i närheten av hemmet.

Förvaltningen har planerat för en utbyggnad under år 2008-2009 på strax under tio procent av det nuvarande antalet barnomsorgsplatser i egen regi. Under år 2010-2011 kommer en viss utbyggnad ske i nya bostadsområden, som till exempel i Blåsut. I den befintliga bebyggelsen planerar förvaltningen däremot ingen utbyggnad under dessa två år, förutom att öppna två permanenta förskolor istället för de tillfälliga lokaler som ersatt förskolorna som brunnit ner.

Den 1 juli i år införs vårdnadsbidraget, vilket kan leda till att efterfrågan på förskoleplatser minskar. Förvaltningen kommer att följa vilka eventuella effekter som vårdnadsbidraget får. År 2009 införs en förskolepeng som kan påverka de ekonomiska förutsättningarna för förskolan. Utifrån den föreslagna pengnivån och den nuvarande ersättningen till förskolorna bedömer förvaltningen att förändringen kommer att ha begränsad betydelse inom Enskede-Årsta-Vantör.

Förvaltningen kommer under treårsperioden fortsätta att sträva efter att öka andelen förskollärare. Detta kommer att ske genom att verksamheterna tar emot lärarstudenter i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Ett antal barnskötare

kommer också att erbjudas utbildning till förskollärare. Förvaltningen har en låg andel förskollärare jämfört med andra stadsdelsförvaltningar. Det kan delvis bero på en snabb utbyggnad av förskolor. Under år 2007 var andelen förskollärare 31 procent. Andelen förskollärare varierar dock tämligen mycket mellan förskoleenheterna (för närvarande mellan 16 och 58 procent). Dessutom är cirka tio procent av förskollärarna 60 år och äldre, vilket ytterligare understryker framtida rekryteringsbehov. Förvaltningen bedömer dock att möjligheterna att öka andelen förskollärare avsevärt är begränsade, eftersom det i grunden handlar om att förskollärare är ett bristyrke. Det kräver insatser på en övergripande nivå, enligt förvaltningens mening.

Ett prioriterat utvecklingsområde inom förskolan är barns språkutveckling, där en språkpedagog fortsätter sitt arbete med att stötta och vägleda alla förskolor. Förvaltningen ska också uppdatera det gemensamma språkprogrammet för förskolorna, där det finns olika verktyg för personalen att använda i arbetet med språkutvecklingen.

Fritid och kultur

Fritiden ska under den kommande perioden prioritera det förebyggande arbetet för att minska antalet ungdomar som börjar med droger, kriminalitet och andra normbrytande beteenden. Förvaltningen anser att den här satsningen är angelägen, eftersom antalet anmälda brott har ökat under den senaste femårsperioden. En viss ökning av antalet ungdomar sker också i området. Det förebyggande arbetet kommer i större utsträckning att vara kunskapsbaserat – förvaltningen ska bland annat inhämta kunskap om risk- och skyddsfaktorer och evidensbaserad metodik. Fritiden ska arbeta kontinuerligt med nätverk för att tidigt identifiera och hjälpa ungdomar i riskzon. Fältassistenter ska vara en spjutspets i det uppsökande och påverkande arbetet till individer och grupper och ska samarbeta med föräldrarna.

Förvaltningen ska arbeta med att utveckla det lokala kulturutbudet genom att bland annat samverka med föreningarna i området. Förvaltningen ska skapa möjligheter för lokala aktörer att göra föreställningar (och motsvarande) vid förvaltningens verksamheter. Förvaltningen ska också utforma olika kulturarrangemang tillsammans med områdets ungdomar.

Äldreomsorg

Under de närmaste åren kommer utvecklingen av äldreomsorgen att påverkas av att antalet äldre minskar samtidigt som andelen äldre som får omsorg i hemmet troligtvis fortsätter att öka. Behovet av vård- och omsorgsboenden kan därigenom komma att minska parallellt med att förmågan att klara mer omsorgsbehövande äldre inom hemtjänsten behöver stärkas.

Tidigare utveckling visar att andelen äldre som får vård och omsorg ökar. Främst är det personer som är 80 år och äldre som har insatser av äldreomsorgen. Inom den här gruppen var det närmare hälften som hade äldreomsorg under 2007.

Andelen har ökat under de senaste tre åren och ökningen har skett inom hemtjänsten. (Se tabell 2.) Antalet och andelen personer som har hemtjänst har ökat men också antalet hemtjänsttimmar per person. År 2005 var det i snitt 36,4 timmar per person och år 2007 hade genomsnittet ökat till 39,4 timmar. Ökningen förklaras av att brukarna har större behov av omsorg.

Tabell 2. Antal och andel av befolkningen med äldreomsorg, 80 år och äldre								
	2005		2006		2007		2009	
	Antal	Andel%	Antal	Andel%	Antal	Andel%	Antal	Andel%
Hemtjänst enbart serviceinsatser	392	7,3	393	7,4	402	7,9	382	7,9
Hemtjänst service och omvårdnad	915	17,1	944	17,8	1 001	19,6	997	20,6
Heldygnsomsorg	728	13,6	734	13,8	703	13,8	619	12,8
Övrigt (larm)	278	5,3	268	5,1	267	5,2	252	5,2
Totalt	2 313	43,3	2 339	44,1	2 373	46,5	2 250	46,5

Källa: Basnyckeltalen 2005-2007. År 2009 är en skattning utifrån USK:s befolkningsprognos och andelen från 2007 med en förväntad minskning på 1 % inom heldygnsomsorg och motsvarande ökning inom hemtjänsten.

Under treårsperioden och de närmaste åren efter det förväntas antalet äldre minska. Gruppen äldre över 80 år minskar medan en viss ökning sker inom gruppen 65-79 år från och med år 2009. (Se tabell 1 ovan.) Minskningen av antalet äldre är en fortsättning av en tidigare inledd trend.

Den förväntade minskningen av antalet äldre över 80 år innebär att det skulle vara cirka 84 personer färre som bor inom vård- och omsorgsboende år 2009 än år 2007 (med hänsyn tagen till en minskning på 1 procent av andelen, från 13,8 till 12,8 procent). Förvaltningen kommer därför att följa utvecklingen för att bevaka behovet av att minska antalet platser inom vård- och omsorgsboenden. I nuläget driver förvaltningen fem vård- och omsorgsboenden med totalt 534 platser och tre servicehus med 365 platser. Beläggningen vid alla boenden och servicehus är för närvarande god.

Från den 1 juli 2008 införs kundvalssystem inom äldreomsorgen. Systemet innebär att de biståndsbedömda äldre tilldelas plats vid vård- och omsorgsboende efter önskemål och kötid. Förvaltningen kan därigenom inte i första hand styra brukarna till de egna boendena. Förvaltningen kommer därför att följa efterfrågan av vård- och omsorgsboendena inom stadsdelsområdet.

Samtidigt med att kundvalssystemet införs upphandlar staden 15 vård- och omsorgsboenden. För närvarande upphandlas Högdalens vård- och omsorgsboende. Boendet kommer efter genomförd upphandling att drivas i annan regi från och med september 2008. Förvaltningen planerar också att upphandla servicehusen

under perioden 2008-2010. Upphandlingarna innebär ändrade förutsättningar för förvaltningen att påverka antalet platser inom området.

Förvaltningen har tidigare arbetat för att avveckla dubbelrummen. Men inriktningen är nu att låta de dubbelrum som finns inom Stureby vård- och omsorgsboende vara kvar för att kunna möta en eventuell efterfrågan på den här typen av rum (exempelvis för makar) och använda dem som enkelrum i övrigt.

Förvaltningen bedömer att behovet av att rekrytera mer personal är begränsat. Skälen är att antalet äldre minskar och att en övertalighet bland personal har uppstått när Åsens vård- och omsorgsboende avvecklats. En övertalighet beräknas också uppstå vid kommande upphandlingar och avknoppningar.

I nuläget är det 84 procent av de tillsvidareanställda som har formell utbildning. Förvaltningen planerar att säkerställa att all tillsvidareanställd personal inom äldreomsorgen motsvarar de yrkeskrav som har ställts upp genom kravmärkt yrkesroll (KYR). Utbildningssatsningen kommer att pågå i projektform under år 2008. Förvaltningen planerar sedan att föra över de arbetsverktyg som har ingått i KYR i den ordinarie verksamheten.

Fler brukare och brukare med större omvårdnadsbehov kommer att behöva hemtjänst. Det ställer krav på att arbetssätt och organisationsformer ses över för att kunna säkerställa en god omsorg. Förvaltningen kommer att fortsätta använda de specialteam (omvårdnadsteam/startteam och demensteam) som äldreomsorgen har utvecklat i projektform. Vid servicehusen fortsätter man att utveckla medarbetarnas kompetens för att äldreomsorgen ska kunna erbjuda servicehus som alternativ till vård- och omsorgsboende. En annan förutsättning för att kunna erbjuda kvarboende är samverkan med landstinget. Vidare satsar förvaltningen på sociala mötesplatser för äldre och på att stödja utvecklingen av volontärverksamhet för att fördröja ökade omvårdnadsbehov.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under åren 2008-2009 är tre nya gruppboendestäder planerade att öppna i Blåsut, Hagsätra och Rågsved. Sammanlagt blir här 26 boendeplatser och platser inom servicelägenheter. Ytterligare en gruppboendestad kan komma att bli aktuell i Årsta år 2010. Förvaltningen kommer även fortsättningsvis att bevaka möjligheterna att bygga gruppboendestäder i samband med nyproduktion och sträva efter att flera olika typer av boenden skapas. Förvaltningen anser dock att behovet av utbyggnad behöver tydliggöras på en övergripande nivå inom staden för att ge stadsdelsnämnderna ledning i hur stort utbyggnadsbehov som behöver tillgodoses under de kommande åren.

En prioriterad del i utvecklingen av omsorgen om funktionsnedsatta är att skapa fler arbetspraktikplatser. Förvaltningen strävar också efter att anpassa innehållet i daglig verksamhet efter brukarnas behov.

Förvaltningen har i samverkan med landstinget och andra stadsdelsförvaltningar noterat behovet av att säkerställa en väl fungerande omsorg för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta aktualiseras framförallt när personerna i denna grupp blir vuxna och behovet av omsorg förändras. Förändrade arbetssätt och särskilda kunskaper hos personalen behövs. Berörda organisationer diskuterar för närvarande fördelningen av ansvar och formerna för samverkan. Inom förvaltningen är främst avdelningarna för individ- och familjeomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning involverade i detta arbete.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen planerar att fortsätta satsa på förebyggande och tidiga insatser. Öppenvården för barn och unga samt vuxna kommer att utvecklas. Inriktningen är att institutionsvård, när sådan behövs, ska vara kort och följas av vård i öppna former. Föregående verksamhetsår talar för att satsningen inom barn och unga varit framgångsrik – kostnaderna för dygnetruntvården har minskat mer än kostnaderna för öppenvården har ökat. När det gäller vuxna är resultatet i form av kostnader inte entydigt.

En central fråga för utvecklingen av individ- och familjeomsorgen för vuxna är bostadssituationen – ett område som förvaltningen inte kan påverka genom egna beslut. En del i detta är tak-över-huvudet-garantin som leder till kostnader för individ- och familjeomsorgen som avdelningen inte direkt kan påverka. Förvaltningen kan dock indirekt påverka situationen genom att minska hemlösheten. Individ- och familjeomsorgen kommer att arbeta för att förebygga vräkningar.

För att stödja föräldrar i deras föräldraroll erbjuder öppenvården bland annat föräldrasamtal och KOMET-utbildning. Ett angeläget område inom öppenvård för barn och unga är att arbeta med ungdomsbrotten. Förvaltningen strävar efter att finna metoder för att på ett tidigt stadium identifiera de ungdomar som riskerar att stanna i kriminalitet så att man kan arbeta riktat med den här gruppen.

Inom individ- och familjeomsorgen är samverkan fortsatt angelägen, inte minst med skolorna efter att dessa har förts över till utbildningsnämnden. Möjligheterna till samverkan påverkas av den ökade rörligheten bland elever. Elever från andra stadsdelsområden går i skolor i Enskede-Årsta-Vantör och ungdomar från Enskede-Årsta-Vantör går i skolor utanför området. Det betyder fler och andra samverkansparter för individ- och familjeomsorgen. Förutom skolorna är barn- och ungdomspsykiatrien en viktig samverkanspart då den unge som har kontakt med individ- och familjeomsorgen ofta har en sammansatt problematik som kräver insatser från olika huvudmän.

Förvaltningen kommer också att fortsätta utveckla samverkan med närpolis med flera i det lokala brottsförebyggande rådet. Föreningar är även viktiga samverkansparter för individ- och familjeomsorgen. Förvaltningen kommer under treårspe-

rioden att fortsätta utveckla samarbetet, bland annat genom att tillsammans med föreningarna diskutera och ta ställning till prioriterade samverkansområden.

En ny vårdform införs inom den psykiatriska tvångsvården från och med september år 2008. Vårdformen innebär en möjlighet för chefsöverläkaren att ansöka hos länsrätten om att föra över patienter som inte längre behöver klinikbunden vård till öppnare former med särskilda villkor. Reformen förväntas innebära att kommunerna får ansvar för utökade insatser för målgruppen. Kommunerna har under år 2008 fått medel för att förbereda dessa insatser.

Flyktingmottagande

Omfattningen av flyktingmottagandet varierar mycket beroende på läget i världen, men också beroende på policys, regler och riktlinjer på en övergripande nivå. År 2006 var 85 hushåll inskrivna vid flyktingenheten och år 2007 hade antalet ökat till 217 hushåll. För att skapa förutsättningar för ett kostnadseffektivt flyktingmottagande planerar förvaltningen att fortsätta driva flyktingenheten tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar.

En viktig faktor när det gäller flyktingmottagandet är hur många som har annan försörjning än ekonomiskt bistånd när flyktingintroduktionen avslutats. Under 2007 var det i Enskede-Årsta-Vantör en hög andel som hade annan försörjning (66 procent), jämfört med övriga stadsdelsnämnder. För att kunna uppnå målet med egen försörjning under den kommande perioden kommer flyktingenheten att arbeta för att utveckla samverkan med Jobbtorg. Jobbtorgen har ansvar för anmälan till SFI-utbildning och för den del av introduktionsplanen som innehåller planering för arbete och studier.

Utfallet av flyktingintroduktionen påverkas också av sammansättningen av flyktinggruppen. Det är enligt förvaltningens mening särskilt komplicerat att finna annan försörjning än ekonomiskt bistånd för stora hushåll som består av direktanlända personer som kommer med anhörigskäl (oftast kvinnor, barn och äldre). Det innebär ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och förvaltningen anser därför att staden bör överväga alternativa lösningar.

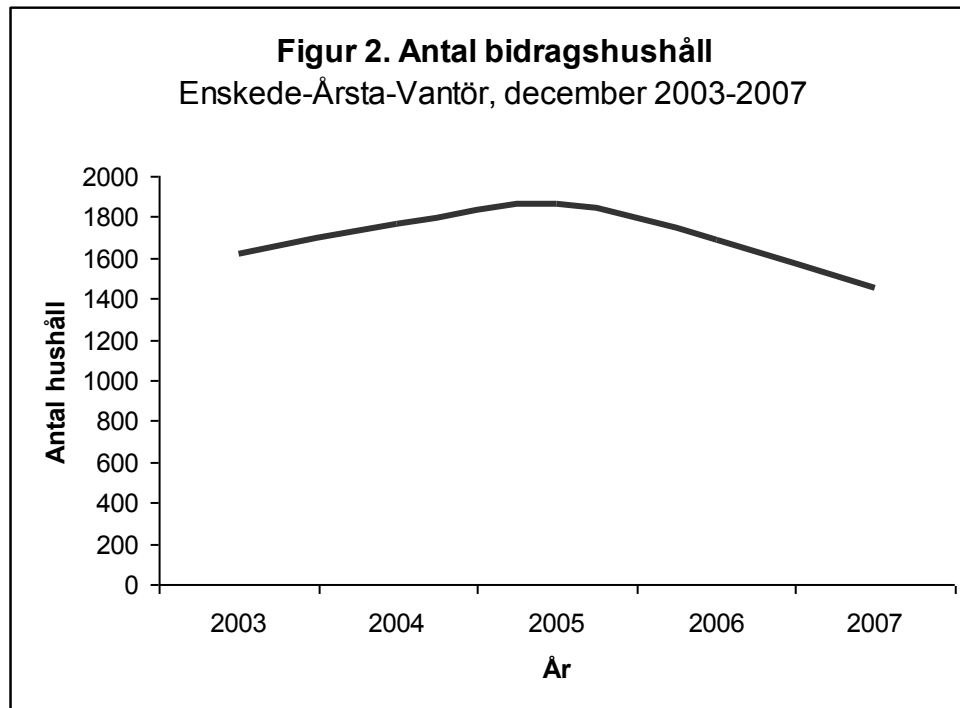
Arbetsmarknadsåtgärder

De arbetsmarknadsinsatser som förvaltningen fortfarande har ansvar för under år 2008 är offentligt skyddat arbete (OSA), viss arbetsträning i form av ett arbetslag samt ferieaktiviteter för ungdomar. Den kvarvarande verksamheten sköts av försörjningsstödsenheten under år 2008 och dessa aktiviteter kommer att föras över till Jobbtorg den 1 januari 2009.

Ekonomiskt bistånd

Antalet bidragshushåll har minskat i Enskede-Årsta-Vantör under de senaste tre åren i likhet med staden i stort. (Se figur 2.) I december år 2005 hade Enskede-Årsta-Vantör 1 861 bidragshushåll och i december år 2007 hade det minskat till

1 448 bidragshushåll. Främst är det antalet hushåll med kortare bidragstider som har minskat. Totalt är det 6,3 procent av befolkningen som är bidragstagare. Andelen bidragstagare varierar mellan stadsdelsnämnderna mellan 0,6 och 14 procent.

Källa: Utrednings- och statistikkontoret.

Behovet av ekonomiskt bistånd varierar beroende av konjunkturläget. Konjunkturinstitutet bedömer att den ekonomiska tillväxten kommer att mattas av och att minskningen av antalet arbetslösa som har skett de senaste två åren bromsas under år 2008 och 2009. Det betyder mindre gynnsamma förutsättningar för utvecklingen av ekonomiskt bistånd jämfört med de senaste åren.

Förvaltningen har fokuserat på gruppen personer som har haft ekonomiskt bistånd under korta bidragsperioder och som har bedömts ha möjligheter att komma igång i arbete inom en överskådlig tid. En stor del av de kvarvarande bidragstagarna har haft bidrag under lång tid. År 2007 var det 66 procent av bidragshushållen som hade bidrag längre än nio månader. Dessutom är det många unga vuxna bidragstagare som inte står till arbetsmarknadens förfogande. Det behövs därför andra insatser än de som vänder sig till personer med korta bidragstider. Resultatet av dessa insatser kommer troligen att bli synligt först på sikt. Förvaltningen behöver utveckla en bra samverkan med försäkringskassa, arbetsförmedling och landsting för att möta och tillgodose dessa gruppers behov av insatser från flera aktörer. För nya klienter och de bidragstagare som står till arbetsmarknadens förfogande ska förvaltningen arbeta för en välfungerande samverkan med Jobbtorg.

Stadsmiljö och park (inklusive parkinvesteringar)

Nybyggnationen kommer att fortsätta under treårsperioden. Cirka 1 700 lägenheter, varav 700 hyresrätter, kommer att bli inflyttningsklara i Enskede-Årsta-Vantör under perioden 2008-2011.

I stadsdelsnämndens lokala utvecklingsstrategi har nämnden slagit fast de prioriterade frågorna för den kommande perioden. Bland annat är dessa att arbetsplatser och andra verksamheter skapas i området, en funktionell trivsamt och trygg miljö skapas kring Gullmarsplan, Snösätra arbetsområde utvecklas samt att Högdalens centrum och kollektivtrafiken utvecklas.

Utrymmet för att göra insatser inom stadsmiljöområdet har minskat till följd av det nya resursfördelningssystemet, som inneburit minskade resurser för stadsdelsnämnden. Årets budget är därför i huvudsak intecknad genom det nuvarande entreprenadavtalet.

I januari 2008 har Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutat om en parkplan för Enskede-Årsta. För Vantör finns en parkplan som nämnden beslutade om år 2006. Förvaltningen har, utifrån parkplanerna, föreslagit trafikkontoret att följande investeringar på totalt 27,45 miljoner kronor begärs för perioden 2009-2011. (Se tabell 3.)

Tabell 3. Föreslagna parkinvesteringsmedel (mnkr)			
Objekt	Total kostnad planperioden	Kostnad 2008 och tidigare år	Prioritet
Blåsutparken Blåsutvägen, 2009-2010	3,9		1
Parkleken Rågdalen mellan Rågsveds centrum och Bjursätragatan, 2009-2010	8,0	2,5	1
Dalbotten mellan Harpsundsvägen och Trollesundsvägen, 2009-2010	2,0	3,0	1
Vårflodsparken Enskedefältet, 2009	1,8		1
Dalenparken kvarteret Dalen, 2009-2011	8,0		2
Sturebystråket längs Örbyleden, 2009-2011	3,5		2
Utveckling av Högdalstopparna, 2009	0,25	0,5	5
Totalt	27,45	6,0	-

Källa: Stadsdelsförvaltningens förslag till trafikkontoret.

Medarbetarna

Treårsperioden kommer att präglas av att antalet anställda inom förvaltningen minskar totalt sett. En viss omflyttning kommer även att ske av personal inom verksamheterna till följd av kommande upphandlingar och avknoppningar. Parallellt med detta kommer förvaltningen att satsa på insatser för att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron. Under perioden kommer fortlöpande utbildningsinsatser att ske, till exempel i dokumentation.

Förvaltningen förväntar inte att stora pensionsavgångar eller hög personalomsättning kommer att ge upphov till särskilda rekryteringsbehov. I nuläget är det cirka nio procent av de tillsvidareanställda som är 60 år och äldre. Förvaltningen har i nuläget inga svårigheter att rekrytera chefer. Men till följd av en hög medelålder hos cheferna anser förvaltningen att det finns behov av att framöver förbättra rekryteringsläget genom att staden och stadsdelsförvaltningarna tillsammans utvecklar utbildningsprogram för identifierade potentiella chefer.

Förvaltningen beräknar att mer än en tredjedel av de anställda (cirka 1 100 personer) kommer att beröras direkt av upphandlingar under åren 2008-2012. (Se tabell 4.) Tre fjärdedelar av dessa är personal inom äldreomsorgen.

Tabell 4. Antal personal i upphandlade och avknoppade verksamheter	
År	Antal personal
2008	294
2009	413
2010	168
2011	105
2012	133
Totalt	1 113

Källa: Baserat på aktivitetsplanen och antalet anställda i berörda verksamheter i nuläget.

Förvaltningen följer hur många av personalen som väljer att stanna kvar som anställda hos stadsdelsförvaltningen vid de verksamheter som först är berörda, för att få en bild av vad upphandlingarna kan innebära i övertalighet. Övertaligheten kommer att beröra hela verksamhetsområdet, till exempel hela äldreomsorgen. Omflyttningar av personal inom de olika verksamhetsområdena kommer därför att bli aktuella flera gånger under perioden.

Med utgångspunkt från tidigare erfarenheter utgår förvaltningen ifrån att det kan uppstå behov av att finna placeringar för personer som är begränsat arbetsföra. Detta kommer att ske samtidigt som möjligheten att arbetspröva på förvaltningens egna arbetsplatser minskar. Vidare kommer troligen medelåldern bland de anställda öka, eftersom erfarenheten är att äldre medarbetare i högre utsträckning än yngre väljer att stanna som anställda vid förvaltningen i samband med upphandlingar och avknoppningar.

En minskad sjukfrånvaro och en ökad frisknärvaro är ett prioriterat område för förvaltningen under de kommande åren. Sjukfrånvaron för den senaste sexmånadersperioden är 9,9 procent. Korttidsfrånvaron, mätt som frånvaro mindre än 15 dagar, ingår i detta och är 3,5 procent. Sjukfrånvaron varierar dock mycket mellan enheterna och över tid. En del i arbetet med att minska sjukfrånvaron är att enheter som har en hög sjukfrånvaro (över sju procents lång- och korttidsfrånvaro) ska ha handlingsplaner för hur sjukfrånvaron ska sänkas och frisknärvaron höjas.

Övriga redovisningar

Ekonomiska bedömningar

Budgetramen för Enskede-Årsta-Vantör, som kommunfullmäktiges fastställt, beräknas minska under planeringsperioden. (Se tabell 5.) Minskningen beror främst på att antalet äldre blir färre.

Tabell 5. Kostnader och intäkter under planeringsperioden				
Anslag Mnkr	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010	Plan 2011
<i>I. Nämndens verksamhet</i>				
Kostnader	1 865,2	1 864,5	1 863,3	1 863,5
Intäkter	-52,8	-52,8	-52,8	-52,8
Summa stadsdelsnämnd	1 812,4	1 811,7	1 810,5	1 810,5
<i>Utgifter investeringar</i>	6,9	15,6	11,7	5,0

Källa: Den budgettram som kommunfullmäktige har beslutat om för år 2008 och plan för år 2009 med det som är känt från stadsledningskontoret nu.

Förvaltningen har en ekonomisk nettoomslutning på cirka 1,7 miljarder kronor. I förvaltningen arbetar cirka 3 000 medarbetare och personalkostnaderna är cirka 1,2 miljarder kronor per år. Om man beräknar en löneökning på 3,0 procent, innebär det en ökad kostnad med 36 miljoner kronor. Till det kommer en uppräknig av priser på lokaler, varor och andra tjänster med cirka 20 miljoner kronor.

Genom att kundvalssystem införs inom de flesta verksamheterna så minskar förvaltningens möjligheter att påverka priserna. Konkurrensen mellan olika aktörer blir i huvudsak kring kvaliteten. Förvaltningens möjligheter att sänka kostnaderna genom effektiviseringar minskar ju mer vård och omsorg som bedrivs av andra utförare än den kommunala.

Införandet av vårdnadsbidrag skapar även en ekonomisk osäkerhet för förvaltningens planering. Det är för närvarande mycket osäkert hur stort intresset är för att använda bidraget.

Individ- och familjeomsorgens budget för vuxna missbrukare tecknas till stor del in av kostnaderna för tak-över-huvudet-garantin. Det innebär att förvaltningen måste prioritera beslut om vård utifrån det utrymme som boendekostnaderna lämnar. Förvaltningen anser att det inte är tillfredsställande att socialjouren tar beslut om boende samtidigt som stadsdelsnämnden ska stå för kostnaden.

Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen finns med som bilaga till detta ärende. Se bilaga 1.

Bilagor

1. Lokalförsörjningsplan
2. SLK:s blanketter
3. MBL-protokoll
4. Protokoll från handikappråd och pensionärsråd